

Verzameld werk - Gele Vellen - Derde jaargang (1971-1972)

Memoriaal I

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

***Informatief Bulletin*, nr. 2, augustus 1971**

Met de liefde van een dermatoloog voor *zijn* gele vellen buig ik me over deze van het *Informatief bulletin*, - nieuwe stijl zoals iedereen weet.

'Niemand' zei Lucebert, 'Niemand is geroepen / woorden te wegen en te bezien', en - zo voegt hij er didactisch aan toe: 'Men strompelt vrijwillig van letter naar letter'.

Ik verwacht, waar velen menen dat de roeping hen ontbreekt, veel van de vrije wil die allen ingeschapen is. Ik hoop op een heleboel kopij, strompelend, wankel, hinkend op vele gedachten, en desnoods op geen.

Hinken op twee gedachten: alsof men lopen kan op één!

Hikken op twee gedachten gaat al veel beter. Daarom even het volgende *cadavre exquis* van de opening en sluiting van een rapportvergadering:

Rector: We moeten deze jongen zien te bevorderen.

Hertoghs: Ik heb naast een geflatteerde drie een welwillende vijf.

Verschuur: Ja maar, we zijn toch intellectuelen onder elkaar!

Van Aalzum: Kom nou, ik dacht, dacht ik...

Streng: Hoho, mag ik even?

Van der Ende: Dat is gewoon een duidelijke zaak.

Van Haaster: Rector, dit is de herhaling van een discussie op een vergadering van verleden jaar.

Het *vierhavo*-project is ter ziele en daarmee een van de mogelijkheden een bepaald verschijnsel als totaliteit door te lichten. Natuurlijk is het project in de uitvoering achtergebleven bij wat ons als ideaal voorzweefde. Maar de vraag is, of het om die reden als mislukt moet worden beschouwd. Ik vind dat de groep docenten bij dit project betrokken een paar riskante pogingen heeft gedaan, die vormen van confrontatie en beschouwing in te schakelen, die de leerlingen helpen kunnen zichzelf te vormen.

Hun kennis is misschien gering gebleven ('Ze weten niet eens wie de *Emile* geschreven heeft'), maar allerlei in de aanvang enkelvoudige gevoelscombinaties kregen in de loop van de cursus door een intense omgang met steeds terugkerende problemen een vaster organisatie, een ingewikkelder structuur, waardoor ze, hoe aarzelend ook, in staat waren schakels te leggen tussen literatuur, beeldende kunst en muziek. Juist omdat er veel docenten op moesten draven bij dit project werd op ongezochte wijze bereikt - en ik realiseer me dat nu pas - dat de leerlingen geen *gezichtspunt* kón worden aangepraat. Er werd een beroep op de veelkantigheid van hun bewustzijn gedaan - en dat paste toevallig heel mooi bij de veelkantigheid van de romantiek - en dan niet deze die burgerlijk en sentimenteel en daarom in opspraak gebracht is. Een verstandelijke benadering was per methode onmogelijk: de methode gaf de richting aan naar een ontwikkeling van het soort sensibiliteit, hierboven omschreven. Alsof we het aanvoelden gaven we voor het 'vak' ook geen cijfers: we rekenden

geen waarden om tot feiten. Ook huiswerk kregen de leerlingen niet, stel je voor. Wat kinderen naar mijn mening meer nodig hebben dan werk is een beetje tijd voor overpeinzing, een gelegenheid om eens eenvoudig mee te maken, hoe je een rustige avond thuis kunt doorbrengen.

Het vierhavoprojekt is mislukt, niet omdat het noodgedwongen moet worden stopgezet, maar omdat het van zijn mislukking geen profijt kan trekken. [1](#)

---o0o---

De stelling dat ons vwo hard achteruit gaat, wordt verdedigd in *Het handelsblad/NRC* van 18 augustus '71. De schrijver koppelt de achteruitgang aan een pessimistische visie op de 'vernieuwing', die neerkomt op een sterke vereenvoudiging van de stof, een steeds milder wordende beoordeling, een bepaald opportunisme van docenten die de wind van de nieuwe tijd hebben opgemerkt en die 'veel gevaarlijker zijn' dan de *kritische leraren* (!) en de toegankelijkmaking van het vwo voor leerlingen uit alle bevolkingslagen.

Het vwo, zo schrijft *Het handelsblad/NRC*, 'kan niet los worden gezien van ons gehele onderwijssysteem. De leerlingen die nu van lager onderwijs komen, hebben over het algemeen een heel wat zwakkere ondergrond voor het vwo dan tien jaar geleden, toen wij overigens evenmin in het paradijs leefden.

Gedeeltelijk kan deze achterstand nooit meer worden ingehaald. Een leerling op de middelbare school vertellen dat Brussel in België ligt, dat Willem de Zwijger een tegenstander was van Filips II en niet van Napoleon, te moeten uitleggen wat het verschil is tussen winst en verlies - en geen van deze voorbeelden zijn verzonnen - betekent een achterstand scheppen ten opzichte van de te behandelen stof op die middelbare school. Op zichzelf immers zijn zulke hiaten niet onoverkomelijk, maar zij duiden bijna altijd op een oceaan van hiaten, waarin de eilanden, die vaste grond onder de voeten geven, zeldzaam zijn. Nog ernstiger is de gebrekkige "beheersing" van het Nederlands, een gebrek dat dikwijls zijn onmiddellijke gevolgen heeft voor alle andere vakken. Elke onderwijsvernieuwing dient in de eerste plaats te worden beoordeeld naar haar resultaten in het Nederlands. Het is vooral ook op grond van die resultaten dat de pessimisten tot nu in de onderwijsvernieuwing een kwalitatieve achteruitgang zien van ons vwo.

Van de noodzaak van de democratisering van ons onderwijs, dat wil zeggen van de toegankelijkheid ook van het vwo voor leerlingen uit alle bevolkingslagen zijn vele pessimisten overtuigd. Maar zij voeren aan dat verlaging van normen een valse democratisering is. Een gymnasiumdiploma van 1971 is sterk gedevalueerd vergeleken bij een uit 1964. Voor de arbeiders is alleen het beste goed genoeg, zei Marx, en het is opmerkelijk dat zo veel marxistisch bevolgen docenten vergeten hoeveel, ook paedagogische, waarde Marx en Lenin hechtten aan de verovering, de moeizame verovering van kennis. (...) Er is één soort geluk dat het vwo in elk geval steeds minder leerlingen leert kennen (NB. Wie zei er toch ook alweer dat het Nederlands de maatstaf is waar men het hele onderwijs naar meten moet? - RC), een soort van geluk dat werkelijk niet alleen door Marx en Lenin op hoge prijs werd gesteld - het plezier van het onder de knie krijgen van iets ongemakkelijks. Iemand kan misschien zijn leven lang gelukkig zijn met de lectuur van stripverhalen. Wie eenmaal Joyce en Borges heeft *leren* lezen, weet dat hij nooit meer door Peyton Place of Laurel en Hardy tevreden kan worden gesteld.'

Zo, dat was het.

Men ziet wel, dat er een hoop retoriek aan te pas moet komen om de lezer te overtuigen, want voor de auteur kunnen Marx en Lenin natuurlijk dood vallen, als ze al niet dood waren. Er

komt ook een hoop snobisme bij kijken: het over een kam scheren van de symbolen van het jeugdsentiment - comic strip, Laurel en Hardy - met deze van de seniele aftakeling - Peyton Place - werpt naar mijn mening een eigenaardig licht, niet alleen op de smaak van deze specialist, maar ook op de geraffineerd-naïeve tactiek van zijn schrijfkunst, die berust op het opportunisme van wie de wind van de nieuwe tijd in geen enkel opzicht heeft voelen waaien. Kenmerkend is dat hij over het wezenlijke van de vernieuwing met geen woord rept, al wijst hij op ontsporingen die er het gevolg van zijn en op de minder geslaagde praktijk van iets dat nog in opbouw is, van iets dat in weerwil van veel tegenslag aantrekkelijk genoeg is voor wie niet bij voorbaat pessimistisch gestemd is. Een school waar de fantasie verdrukt wordt en het leven van verleden en heden uiteengeslagen wordt tot een rommelwereldje van feiten waarin dan Brussel níet in Titicaca ligt, zal zich best in willen spannen voor het Hogere. Mijn bezwaar is dat het lagere voor zo'n school té laag is. Het is maar de vraag of de wereld van de leraar die van de kinderen zou moeten zijn, in plaats van andersom. Het is trouwens ook helemaal niet interessant of een leraar optimistisch, pessimistisch, kritisch of opportunistisch genoemd moet worden. Waar een leraar, waar het onderwijs vooral behoefte aan heeft, is in hoofdzaak verbeelding - deze speelsgezinde geest, vruchtbaar en eigenaardig in het leggen van verbanden - onmisbaar voor wie van vernieuwing werkelijk ernst wil maken. Het is natuurlijk beroerd als het met de vernieuwing nog steeds niet helemaal naar wens gaat. Misschien worden leraren zwaar belast of slecht beloond. Misschien ook hebben ze echt verbeelding en is een gebruik dat ze ervan maken het uitkijken naar een andere baan, zoals Riet Post en Jan Verstappen. Misschien ook bestaat er een samenhang tussen 'opportunisme' en de begroting voor het onderwijs.

NOOT

1. Deze laatste formulering wijst vooruit naar de titel van Cornets de Groot's bundel *De kunst van het falen*. In latere jaargangen van het *IB* noemt Cornets de Groot nog een aantal malen dit zogenaamde vierhavo-project dat in Noordwijkerhout werd gehouden. Wat hij hier het 'tonen van de totaliteit van een zaak' noemt, behelst feitelijk de integratie van de verschillende vakken en de doorbreking van de onderlinge grenzen. Dat levert misschien geen totaliteit op, maar allicht wel een 'open ruimte'. In [dit artikel](#) uit de vierde jaargang onderneemt Cornets de Groot pogingen om het project nieuw leven te blazen. 🌱

Lof van de frustratie

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 3, september 1971

'Men moet niet op een gedachte lopen' zegt Beunder me; 'men moet op een gedachte staan.'
(E.e.a. n.a.v. *I.B./2*)

Daarmee toont hij aan dat ik een hoeveelheid psychische energie, nodig om een tekst letterlijk te interpreteren, ten koste heb gelegd aan een vraagstuk dat zoveel inspanning niet vergt. Zoiets frustreert, geachte lezer/es!

Nu stel ik me voor dat iemand zal gaan bewijzen dat ik - met wat meer inspanning - bovenstaande bekentenis met wat minder inspanning had kunnen ontlokken aan een toch streng gewetensonderzoek, - bv. door gewoon te zeggen: 'Je hebt gelijk'.

Men kan dus niet altijd op een gedachte staan: soms laat men zich er van afbrengen.

O, dat sprakeloze-gevangen-zijn-in-verschrikking bij de aanblik van een kantelend standpunt!

Tragiek van de gefrustreerde! Maar ook: stille triomf van een herboren en gelouterd ik!

Een tegenwicht als troost

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 3, september 1971

'De school' - en dus ook de onze - is organisatorisch gedemocratiseerd. Ze biedt dan ook alle gelegenheid tot zelfvernietiging. In zulke omstandigheden constructief blijven werken is voor de kinderen moeilijker dan voor de docent. Maar ze doen, globaal beschouwd, hun best. Natuurlijk heeft de eeuw van het kind nog niet het kind van de eeuw voortgebracht, maar, zoals één van mijn pupillen zegt: 'Zo goed als het vroeger was, zo lekker gezond is het over tien jaar'.

Opmerkelijk

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 3, september 1971

'Ik verdenk die amanuensis ervan dat hij denkt dat ik denk dat ik van antimaterie ben'
(Hertoghs)

'Ik heb een nieuwe methode en de grootste moeilijkheden'
(verklaring van Van Haaster bij het verlaten van het toilet)

'Daar stonden ze: opgedoft en uitgedirkt!'
(Piet Smits)

Natuurwet

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 4, september 1971

Tsja. De vraag [1](#) brengt me in grote verlegenheid. Het is een ideologische vraag; maar ik durf niet te tornen aan de natuurwet dat overal ter wereld de gele vellen met het rode boekje worden geregeerd.

NOOT

1. In reactie op de vraag van collega Van Lieshout, hoofdredacteur van de eerste twee jaargangen, of Cornets de Groot geen rose of blauw stencilpapier kon gebruiken, om zo het *Informatief bulletin* van de bijnaam 'Gele vellen' te verlossen. 🌱

Wel nieten

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 4, september 1971

Het is mijn overtuiging - ieder meerbladig stencil bevestigt het me steeds weer opnieuw - dat men van het nieten geen serieuze kwestie maakt.

Er zijn drie mogelijkheden om losse bladen met een nietje aaneen te hechten: evenwijdig aan de korte kant, evenwijdig aan de diagonaal en evenwijdig aan de lange kant. Meestal niet men diagonaalsgewijs (het spreekt vanzelf, zolang we niet van rechts naar links lezen, dat dit nieten gebeurt op de daartoe van nature aangewezen plaats: in de linkerbovenhoek). Mijn stelling luidt, en ik neem aan haar te bewijzen voor wie dat van mij vorderen zou, dat het nietje evenwijdig aan de lange kant moet worden ingeslagen. Tenzij men natuurlijk een nietrevolver hanteert. In dat geval moet het nietje op genoemde wijze en plaats worden ingeschoten.

U moet eens snel naar een goede psychopaat

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 4, september 1971

Het verlossend en louterend woord dat in 'De lof van de frustratie' (*I.B./3*) tot klinken werd gebracht, heeft een enkele collega verleid tot het zich bewustmaken van traumatische jeugdervaringen. Dat bovenstaand artikel direkt veroorzaakt werd door correcte lectuur van het inderdaad niet eenvoudige stukje 'De lof van de frustratie', kunnen de close readers onder ons opmaken uit de eufemistische benaming waarmee deze gecompliceerde ziel zichzelf aanduidt in zijn ondertekening. [1](#)

NOOT

1. Geschreven in reactie op een kritisch stuk op het hoofdredactioneel beleid van Cornets de Groot, ondertekend door 'Een gekwetste'. De titel van dit stukje is ontleend aan aforisme XXIII van Harry Mulisch' *Manifesten*: 'Antwoord aan een psychiater: "Het wordt hoog tijd, dat u eens naar een goede psychopaat gaat."' (*Voer voor psychologen*, p. 82. 🟩)

De fractie bijeen

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, no. 5, oktober 1971

De avond na de laatste algemene docentenvergadering komt de fractie bijeen ten huize van Verschuur.

De agenda ontbrak, de agendapunten daarentegen niet.

De fractieleider opent de vergadering en leest daarna een stuk voor van de directie aan het bestuur over de oudercommissie i.o., in welk stuk behalve de argumenten van de directie ook deze van fractie en moderatoren zijn verwerkt. Snedig merkt een onzer op dat dit stuk dus het zgn. 'schoolstandpunt' weergeeft. Maar van zeker even groot belang is de conclusie dat uit voorlezing blijkt, dat er voor sommige in de oudercommissie i.o. levende ideeën weinig animo bestaat bij directie, moderatoren, en last (en om bescheiden te blijven) least: de fractie. De zaak wordt als voorlopig afgedaan beschouwd; nader beraad in de L.M.C.-raad, zo luidt het voorstel van Van Haaster. Toch volgt nog een kleine nabeschouwing, waarbij de verschillen tussen schoolbestuur en oudercommissie nog eens breed worden uitgemeten. Achteraf beschouwd was deze nabeschouwing overbodig, hoewel nodig voor de sfeer.

Punt twee stelt de opvolging en vervanging van de fractie aan de orde. De fractie treedt in haar geheel af, en wordt door de nieuwe fractie die uitsluitend uit nieuwe leden bestaat opgevolgd. Moet dat zo blijven, vraagt de voorzitter, of verdient het integendeel aanbeveling dat een deel van de aftredende fractie ook in de volgende periode zitting neemt? Het voor en tegen van de continuïteit worden tegen elkaar afgewogen. Trouwens ook een temporele structuur van de fractie in haar geheel heeft zijn voordelen. Overeenkomst wordt niet bereikt, aangezien de stemmen staken; we laten dit wat de fractie betreft rusten; misschien is het iets voor de docentenvergadering. Maar dan wel geruime tijd voor de verkiezing van de nieuwe fractie, zegt Verschuur. En zijn argumenten getuigen van grote mensenkennis.

Punt drie brengt de gele vellen in opspraak. Verburg en Van der Heiden hebben hier en daar strenge en afwijzende kritiek te horen gekregen, die neerkomt op de in een retorische vraag onder te brengen uitspraak: wat heb ik aan zes gele vellen, als ik toekan met drie?

CN, toevallig ook aanwezig als secretaris verbergt zijn ontroering, en verklaart zich toegankelijk voor alle kritiek. Hoe die te kanaliseren? Per enquête? Of door middel van een soort muurkrant, waar iedere criticus zijn bezwaren op neer kan pennen? Hierover elders in deze aflevering meer.

Iets heel anders is punt vier: wat doen we met leraren die met pensioen gaan, of na geruime tijd van dienst gaan verdwijnen?

Er zijn twee soorten: zij die er prijs op stellen dat er iets gebeurt, en zij die er prijs op stellen dat er niets gebeurt. In het algemeen moet een afscheid van iemand niet zomaar voorbij gaan, al is het waar dat wij meer rekening moeten houden met zijn wensen, dan hij met de onze. Maar wie houdt de jubilea bij, de 65e verjaardagen? We kunnen zo'n 65e verjaardag bv. op school vieren, of op een borrelmiddag, maar bij voorkeur niet aan het eind van het jaar: dan gaat het de mist in. Een afscheidsavondje gaat misschien te ver, het beste is het een datum vast te stellen tussen pasen en pinksteren.

Ex-leraren moeten voor borrelmiddagen een uitnodiging krijgen deel te nemen. Maar wie houdt bij, welke leraren verdwenen zijn? Daartoe moet een functionaresse worden aangewezen, en het is een steengoed idee van de fractie om het mej. Zandvliet te vragen.

Punt vijf brengt ook in deze fractie de koffie van de directie op tafel. Wie betaalt dat? In geen enkel bedrijf betaalt de directie zijn eigen koffie. Daar gaat het op de onkostenrekening. Bij ons zou de school het kunnen betalen, dat is dus iets anders dan 'de leraren', die het tot nog toe deden. En die moeten het zeker niet doen, menen wij. Er is weerzin de kwestie nog eens bij de directie te brengen. Maar toch zal het gebeuren - niet namens de fractie overigens. Van Haaster zal optreden in naam van allen die met deze gang van zaken niet gelukkig zijn. Jeanette heeft als laatste punt voor de agenda: het contact met andere schoolfracties. Dit lijkt haar van belang, o.m. met het oog op de oudercommissie en met het vraagstuk van de geëngageerden bij het schoolonderzoek; Iedereen is overtuigd van de voordelen die het heeft voeling te houden met andere fracties. Maar welke? En hoe leggen we dit contact? Jeannette neemt zich voor dit te onderzoeken. Haar opvatting is: liefst zo dicht mogelijk bij het L.M.C.

Toen was het tijd. Karel zou over deze bijeenkomst een verslag maken en CN zou hem het daartoe benodigde materiaal ter hand stellen. CN vergat wat hij beloofde en nam Karel wat werk uit handen, door zelf maar dat verslag uit te tikken. Gaarne excuus, maar de tijd dringt.

---o0o---

Memoriaal

Ik begin maar meteen met die kritiek, waarvan in bovenstaand verslag sprake was. Een paar concrete punten die werden voorgesteld waren

1. Omkering van de rubrieken *Memoriaal* en *Informatiek*
2. Afschaffing van de rubriek *Memoriaal*.

De aandachtige lezer zal hebben opgemerkt dat deze aflevering de omkering in 1 genoemd betracht. Dat is puur toeval, want ik peins er eigenlijk helemaal niet over het zo vol te houden. Het is dat de mededeling inzake het herfstrapport het belang van het andere ver overtreft - de omkering is op verzoek van Van Lieshout voor een keer toegepast, en kan natuurlijk als daar redenen voor zijn nog vaker voorkomen. Waarom ik *Memoriaal* graag voorop plaats, is duidelijk: het is een startbaan naar het hogere in *Informatiek*. Omkering van de volgorde vereist grote stilistische kwaliteiten, en hoewel ik daar natuurlijk over beschik - ik beschik niet over de hoeveelheid tijd om die kwaliteiten volledig uit te putten. Ik kan het ook anders zeggen: na het hogere valt er gewoonlijk weinig meer te verkopen. *Memoriaal* achteraan wordt bijna gegarandeerd een afgang.

Over punt twee valt natuurlijk ook te denken. Maar dat doe ik niet, het lijkt me meer iets voor de criticus die dit idee wil verdedigen, om mijn baantje over te nemen. We kunnen dan inderdaad met drie pagina's toe, vol informatie en nog eens informatie en niets dan informatie. Persoonlijk voel ik daar geen fluit voor, ook al omdat een beginselvast aanpakken van dit idee zulke stukjes als die van Van den Boogert (Schoolvernieling) en Van Aalzum (omnivalent, etc.) naar de prullenbak moet verwijzen, en daar zijn ze niet voor geschreven.

Ik heb op de fractievergadering gezegd open te staan voor kritiek, en ik meende dat ook oprecht. Ik sta er nog altijd voor open. Ik vond de tot nu toe gevolgde weg de meest voor de hand liggende: niemand is gedwongen om *Memoriaal* te lezen. Men kan als men dat wil met drie bladzijden toe: dan leest men alleen *Informatiek*. Misschien loop ik met een plaat beton voor mijn kop en zie ik het allemaal niet zo. Dan is verlichting gewenst. Wie me daar aan helpen kan, smeed ik nederig mij zijn weldoordachte kritiek niet te besparen: schriftelijk, telefonisch of door warm, menselijk contact.

Een fatsoenlijk uitgangspunt voor steekhoudende kritiek: bij de gele vellen gaat het niet om het lezen, maar om het wezen.

Taartjes voor 2 november

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, no. 6, okt. 1971

Het feit dat het Ik over zichzelf kan denken, valt logisch niet te verklaren, lees ik in mijn astrologisch handboek onder het teken Scorpio. Men viert dit feit dan ook over het algemeen met het eten van taartjes. [1](#) Scorpio is, zoals iedereen weet, het teken van de bewustwording. Er is daarom alle reden om dit taartjeseten te doen samenvallen met de algemene docentenvergadering op 2 nov.-, die, immers, eveneens onze zoveelste stap naar bewustwording is. Wie onder onze Scorpio's regelt dat even?

NOOT

1. In het vorige nummer stond een mededeling van VR betreffende het eten van taartjes. 🟩

Stencils te kort

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, no. 6, okt. 1971

Terwijl u van een welverdiende vakantie geniet buiten de stad, heeft uw hoofdredacteur zich achter de tikmachine opgesteld, geplaagd door tv, radio, bandrecorder en platen van zijn kinderen en hun vrienden en vriendinnen. Temidden van een oorverdovend lawaai tracht hij er nog het beste van te maken. Gebrek aan moederstencils noopt hem (goddank) zich zeer te beperken. Geen ondoordachte grollen dit keer, op deze mooie uitspraak van Van de Garde na: 'Ik heb geen kind aan die jongen, - hij doet immers niets'.
Voor de rest niets dan ernst, bloedige ernst.

Autopsie

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, no. 6, okt. 1971

PA schrijft in de inleiding van zijn uiteenzetting over een 'vrij uitgewerkt plan' van de moedige sectie expressievakken en over een 'ander idee' van CN.

Beide zijn een impuls geweest om aan het c.feest te dokteren - wat ook nodig is. Naar mijn mening is het 'ander plan' te veel eer gegeven. Het c.feest dat voorgesteld wordt, lijkt me tweeslachtig, met een grote nadruk op de expressie, en een licht accent op de divertissementkant van bepaalde vakken. Waardoor die bepaalde vakken wsch. 'af zullen gaan' in vergelijking met sport en beeldende expressie. Ik laat voor dit moment het 'ander plan' graag los - herstel: het 'ander idee'.

Het is een beetje dwaas hier te spreken over iets waar niet alle docenten iets van weten. Ik wil het ander idee daarom kort even weergeven in de volgende aantekening:

Uitgangspunt is, zoals PA zei: niet de oude antwoorden maar de nieuwe problemen. Zo is m.i. dat toneel een 'oud antwoord'. In het verleden waren daar nog een handjevol II bij betrokken, dit jaar helemaal niet. Dat is geen verwijt, maar het tekent de situatie: het c.feest is *echt* in een slop geraakt.

Ik ga van een definitie van het c.feest uit, niet als een kwestie voor de sectie expressievakken of een leraar Nederlands (toneel); niet als een feest dat II en I overkomt zonder dat zij zelf daar de hand in hebben gehad, maar als iets dat van onderaf wordt opgebouwd. In tegenstelling met de oude antwoorden komen de nieuwe problemen niet van bovenaf, maar van binnenuit. Daarom kon het 'ander idee' ook niet een 'uitgewerkt plan' zijn.

Centraal idee in mijn opvatting was dat ieder vak middelpunt kan zijn, omdat ieder vak zeker evenveel mogelijkheden heeft als expressie of sport. Het gaat er mij natuurlijk niet om de verdiensten van de sectie expressievakken te verkleinen: die sectie heeft gewoon gelijk. Ik zag alleen de verdiensten van andere secties graag vergroot. Maar die secties kunnen alleen werken, wanneer de school een behoorlijk aantal constructief denkende II heeft, die bereid zijn met een I. een plan in elkaar te zetten, dat voor dit ene, bepaalde vak gelijkwaardig is aan bv. 'fingerpainting' voor schilderen. Vandaar dat ik een groot aantal ruimten nodig acht. Er zijn te veel problemen aan verbonden om er nu al iets van te willen maken. Ik zag natuurlijk wel graag het c.feest als een soort amusante workshop, maar de tijd is er te kort voor. Ik weet ook helemaal niet of het 'ander idee' levensvatbaar is. Laten we het voorlopig vergeten en ons houden aan de punten a tot f in het plan dat PA geeft, hierboven. Het 'ander idee' werkt in [dit] stadium alleen destruktief.

Een man een man, een woord een woord

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 9, wintermaand van het jaar 1971

De laatste aflevering van het *Informatief Bulletin* van dit jaar. Een sinterklaasverrassing; een kerstnummer. Kortom: een Winterboek! Wat heeft Van Riel, wat heeft meneer Jansen bijeen gesprokkeld voor deze *IB/9*!

Maar wat is dat vergeleken bij wat ik niet gedaan heb!

Ik heb geen cantates geschreven.

Geen gloeiend solfer gedronken.

Geen mens ooit van mijn leven bedot.

Integendeel schreef ik, om de zojuist gelauwerde Learbuch te eren eveneens een toneelstuk:

Een man een man, een woord een woord

Oerkomisch drama in 2 bedrijven

1e bedrijf:

Mr. X komt op; toont de zaal zijn lege handen:

Ik heb niets

2e bedrijf:

Mr. X:

Dat is alles

DOEK 1

NOOT

1. Vergelijk: 'Ze begrijpen niet dat de *lege handen* waarmee ik bij ze binnenkom, hen kunnen verlossen van de verschrikkelijke volte waarin zij de wereld willen laten stikken', p. 177 van W.F. Hermans' *Een wonderkind of een total loss*, door Cornets de Groot met cursivering geciteerd in [Een epicurische Robespierre](#), *Contraterrein*, p. 21/22. 🌱

Ingezonden mededelingen

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 9, wintermaand van het jaar 1971

I
NEE
(BN)

II
0 nee?
(GS)

Stelling

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

***Informatief Bulletin*, nr. 9, wintermaand van het jaar 1971**

Zoals iedereen weet houdt professor Asselbergs Vondels *Lucifer* voor het prototype van de rebel.

Helaas, nee - ik moet wat praktisch roet in dit theoretisch eten werpen. Lectuur van Vondels drama doet ons besluiten dat *Lucifer* allerm minst revolutionair, daarentegen contrarevolutionair genoemd moet worden, aangezien het hem erom te doen is geweest de status quo te handhaven. [1](#)

Ik ben toch niet te vrijmoedig? Jaja, een kwinkslag op zijn tijd, en Vondel is al bijna de protagonist van linksradikale politici.

NOOT

1. Vergelijk: 'Vondel, die weet heeft van Copernicus, herstelt in de *Lucifer* het ptolemeïsche wereldbeeld, en weg is de provo van rond 1620' ([Brief aan Jan Verstappen](#)). In [Een gevallen engel](#) schrijft Cornets de Groot uitgebreider over Vondels *Lucifer*. 🌱

Informatiek

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, nr. 9, wintermaand van het jaar 1971

Op de fractievergadering, gehouden op de dag dat in Utrecht bewezen werd dat ook leidinggevende figuren een bepaalde vorm van basisonderwijs broodnodig hebben, komt de fractievoorzitter met het idee de leden van het huidig II-bestuur aan te bevelen een lijst van kandidaten voor het volgend bestuur op te stellen. Een zekere continuïteit wordt zo mogelijk, vindt hij, en blijvers uit het vorig bestuur zullen in het volgend de beroerdste niet zijn. Verschuur merkt op dat de mogelijkheid langer dan één jaar te blijven zitten ook nu al bestaat. Daar hoeft je met reorganisaties niet naar te streven; hij vindt trouwens dat eindexamenklassers niet in het bestuur moeten gaan. Mevrouw Bernsen, en CN, zien integendeel grote voordelen in een sterke wisseling: het nieuwe voorstel werkt vriendjespolitiek mogelijk sterk in de hand. Van der Heide vindt dat er over de kwestie in ieder geval bewuster moet worden gedacht; Verburg is van mening dat de leerlingen snakken naar een beetje leiding; Van Haaster vindt het ludieke gedoe in de verkiezingstijd uit den boze. Verschuur zegt iets van 'zo is het leven' en mevrouw Bernsen komt met een alternatief idee: verkiezingen aan het begin van het jaar, met kandidaten uit de klassen en twee stemmen per persoon. Een voorstel ze een aantal alternatieve ideeën aan de hand te doen, stuit niettemin op bezwaren: Van der Heide zegt dat het niet tot de competentie van onze fractie behoort; het is een inmenging in interne zaken. Van Haaster: 'Competentie is een groot woord; we kunnen er best wat van zeggen'. Dat zal dan ook gebeuren, maar niet in 'officiële' zin.

Een ander punt: de schoolkrant.

Er is veel negatieve kritiek op; niemand is erg gelukkig met de inhoud van dat ding. Mevrouw Bernsen vindt, in antwoord op de vraag of er nou niemand op te porren is, zich met dit medium bezig te houden, dat dit een kwestie is voor de sectie Nederlands. Van der Heide denkt, dat het werken aan zo'n krant best in de les kan worden ingebouwd. CN verzet zich tegen de opvatting: er is, constateert hij, een groeiend partikularisme; men is geïnteresseerd in de eigen groep, en in de eigen groep ook tot op aanvaardbare hoogte tot echte creativiteit in staat. Maar de eierzucht strekt zich niet uit tot groepen die de scholieren kunnen overzien: de schoolkrant is al een 4havo-zaak. Niet in naam, maar in feite.

Het brengt ons op een ander chapter; Van Haaster: dat partikularisme positief aanpakken; het schoolfeest afschaffen, andere zaken entameren en tot instituut maken. Verschuur wijst op het carnaval van de brugklassen; op iets dergelijks van de derdeklassers; hij herinnert aan de door 5 Havo georganiseerde reünie van 4 Havo van vorig jaar.

Aan de schoolkrant zullen we niets doen.

't Volgende punt van Van Haaster: het idee voor een 'driedaagse voor docenten' wordt positief ontvangen. De ervaring van Oosterwijk is die van begrip en confrontatie geweest: een verfrissend experiment. De bedoeling is alle leraren warm te maken voor zekere zaken die nog nader te formuleren zouden zijn.

Zijn er bezwaren? De tijd: het moet om praktische redenen buiten de schooltijd vallen. De groep is te groot: maar die valt op te splitsen 5 x 12, bv, als iedereen mee doet. Drie dagen is

teveel; is het niet beter tweemaal een dag te gaan? Maar een dag is te kort. Er moet op een algemene vergadering over worden gepraat, via een inleiding of via de gele vellen. Besloten wordt ten slotte nog dat voortaan de notulen van de LMC-raad ook in de gele vellen zullen worden gepubliceerd.

[Geen titel]

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, januari, 1972

Om het nieuwe jaar welgemoed tegemoet te treden, dook ik uit het archief dat ik onderhoud de volgende tabel op:

Dood van een lieveling	100
Echtscheiding	73
Gedwongen, maar ongewenste scheiding	65
Gevangenisstraf	63
Dood van een lid van het gezin	63
Ziekte en verwonding (persoonlijk)	53
Huwelijk	50
Ontslag krijgen	47
Verzoening met echtgenoot/e	45
Ontslag nemen	45
Verandering in gezondheidstoestand van gezinslid	44
Zwangerschap	44
Sexproblemen	40
Geboorte	39
Verandering van salaris	38
Dood van een goede vriend/in	37
Verandering van werk	36
Verandering in geschil met echtgenoot	35
Hypotheek	31
Verandering in verantwoordelijkheid	29
Zoon of dochter het huis uit	29
Moeilijkheden met aangetrouwde familie	29
Persoonlijke prestatie	28
Vrouw uit werken of werkkring verlaten	26
Naar school gaan, of school verlaten	26
Herziening van persoonlijke gewoonten	24
Ruzie met de baas	23
Verandering in werkuren of -omstandigheden	20
Verhuizing	20
Verandering van school	20

Verandering in recreatie	19
Verandering in sociale activiteiten	18
Verandering in slaapgewoonten	16
Verandering in familiebijeenkomsten	15
Verandering in eetgewoonten	15
Vakantie	13
Kleine vergrijpen tegen de wet	11

Iedere verandering in de sleur brengt voor ieder van ons spanning mee. De psycholoog Th. Holmes heeft die spanningen uitgedrukt in cijfers; de schaal is op allerlei manieren op haar waarde getoetst. Loopt voor iemand de score die hij maakt op tot over 300, dan zijn er moeilijkheden op komst. Bv. Jan trouwt (50) zijn vrouw verwacht een baby (40), gaf haar baan op (26) en kreeg een zoon (39). Jan vond een betere baan (38) dan leraar (36). Na een vakantie verhuist hij (20) (13), begon te vissen en leerde andere mensen kennen (19 + 18). Alles ging zo voortreffelijk dat hij het roken opgaf (24). Inmiddels liep zijn score op tot 323. Jan wordt nu verpleegd. Zo zie je maar. Niet teveel veranderingen in te korte tijd, zegt Holmes`.

Memoriaal

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, louwmaand / 1972, 3e jaargang no 12

Hoewel u uit mijn nieuwjaarswens hebt op kunnen maken dat ik ieder zijn verdriet gun, en niemand zoveel geluk dat hij er ziek van wordt, werd Verschuur dusdanig door Van Haaster verwend, dat hij er voor een paar dagen de brui aan heeft gegeven. Complimentjes in de geest van: 'Je bent wel weer te laat, maar gelukkig niet te beroerd om te werken' (Van Haaster), aangevuld door: 'Je idealiseert je fouten; dat doen mensen die niet veel meer te bieden hebben altijd' (De Wolf) waren voldoende. Jammer. Nu moeten we een hele tijd wachten op nader bericht inzake het Collegefeest.

Van harte beterschap, Evert!

'Nelli plaatst op 'n parterretrap 'n pot staalpillen'.

Deze tamelijk zinloze mededeling toonde De Wolf mij. Zelf had hij de tekst van Godfried Bomans door gekregen, die er ook de auteursrechten van opeiste. Het bijzondere van de zin is immers dat ze, van achter naar voor gelezen, dezelfde tekst oplevert. Maar een broer van de schrijver onthulde later dat hij, Rex, er de maker van was. Met de zinspreuk van Aafjes, 'Dichters liegen de waarheid' heeft Bomans zich wel vaker uit netelige posities weten te redden. En in ieder geval: zonder Godfried was de tekst misschien verloren gegaan, voor De Wolf, en dus ook voor ons.

Veel meer zin, althans meer realisme, vertoont het Duitse: 'Eine treue Familie bei Lima feuerte nie'. Daarbij vergeleken heeft het Engelse 'Madam, I'm Adam' iets flauws, waaruit op onverwachte wijze blijkt dat het Duits soms zijn voordelen heeft. Maar het Nederlands equivalent heeft in het omkeerbare 'parterretrap' esthetische kwaliteiten die de andere voorbeelden missen. Zo'n omkeerbare zin (of woord) heet in de stijl leer palindroom. Ze zijn voor dichters bijzonder aantrekkelijk, en een van de redenen, waarom Mulisch zich verzet tegen de nieuwe spelling is de inperking van de mogelijkheden op dit gebied, die zo'n vernieuwing met zich meebrengt. Wat gaat er bv. niet verloren in het volgende bij afschaffing van de spelling waarin het geschreven is? : -

*Ik weet niet zeker
maar toch ik bezweer je
dat al die woorden verkeerd geschreven zijn
niet dood, pop of kok achterstevoren
niet het kinderspelletje met lord
maar: lange fluit scheenbeen
(etc.)*

Dit fraais is van Jan G. Elburg, evenals:

*als in een late etalage feesten niezend zien
flakkeren achter halfdoorzichtige lachspiegels
bal in het laboratorium*

*leken in een knekelhuis
wisselkinderen op loze zolen en
media die hun diademen beademen*

*als een droom van moord
in een kolkende klok
listig stilstaande tijd*

Echte palindromen zijn dit hier niet meer. Ze houden het midden tussen palindroom en paranomasie, een mooi woord voor letterverwisseling. De renaissancist zag in een naam een teken. Door toepassing van letterverwisseling kon men de diepe zin ervan aan het licht brengen. Zo voor Tesselschæde 'Sachte Sedeles'. Ingewikkelder vormen: harmonica's - maraschino; evangelist - evil's agent. Lucebert, met een verwijzing naar *Matth.* 10 : 16, waar voorzichtigheid en oprechtheid van slangen en duiven de discipelen als voorbeeld wordt voorgehouden, schrijft: 'mijn duiveglans mijn glansende adder van glas'; in duiveglans zijn slang en duif tot een eenheid versmolten. Zelf ben ik op zoek naar een constructie waarin 'industrie' en 'duisternis' te combineren zijn (er komt een s te kort in het eerste woord. Soms is letterverwijdering ook een uitkomst, trouwens. Met leerlingen fantaserend aan een collage uit krantekoppen ontstond uit het woord 'likopstuk' het zwaar erotische 'ik op stuk'; maar daaruit weer het hoopgevende 'kopstuk'. Zulke reeksen heten Kaimata (een beroemd voorbeeld: amore, more, ore, re; minder beroemd, maar die is dan ook van ondergetekende, de climax en anticlimax in: gras ras as / as ras gras).

't Lijkt zo weinig, dit gedoe. Voor woordalchimisten en onomatomantici zit er een magische zuigkracht achter, die herinnert aan een van de adembenemdste concepties van de oude wereld, de opneming van een held onder de sterren: 'Das sind nur Sterne, Hyperion, nur Buchstaben, womit der Namen der Heldenbücher am Himmel geschrieben ist,' schrijft Hölderlin in zijn *Hyperion*. [1](#)

NOOT

1. Vergelijk uit Cornets de Groot's debuutessay: 'Het gaat hier niet om psychologie, maar om een van de adembenemdste gedachten der Griekse eschatologie, om de apotheose namelijk, de opneming van de heros onder de sterren', [De artistieke opbouw van Vestdijks romans](#), *Striptease*, p. 130. ▲

[Geen titel]

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, louwmaand / 1972, 3e jaargang no 12

Ik barst altijd op de meest ongelegen momenten in lachen uit. Ja, ja - ik heb een eigenaardig gevoel voor humor (Hertoghs).

Muziek is natuurlijk een primitieve kunst: veel te veel mensen houden ervan. (Van Haaster)[1](#)

Op voorstel van Wester noem ik mijn drama in twee bedrijven (I. Ik heb niets, etc.) *Volledig*[2](#).

NOTEN

1. Deze uitspraak wordt door Cornets de Groot bovendien nog aan zichzelf ([iets persoonlijks](#), p. 2) en aan de voordrachtskunstenaar Albert Vogel ([Dagboek 1989, deel 2](#)) toegeschreven. 🌱
2. Zie [Een man een man, een woord een woord](#) uit het negende nummer van deze jaargang. 🌱

Memoriaal

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, no. 14 - Sprokkelmaand/72

Schoolfeest

Gewoonlijk ben ik geen scherp waarnemer: een gebrek dat bij iemand die zich leraar noemt des te betreuenswaardiger is. Maar het schoolfeest wás anders. Ook wie als blind door het leven gaat, zal het hebben moeten merken.

Over de dag hoef ik het niet te hebben, natuurlijk; de avond biedt stof genoeg. Ofschoon ik die uren toch niet met bestudeerde verbazing, laat staan met ogen als schoteltjes zo groot heb zoek gebracht. Mijn ervaring beperkt zich op het stuk van wat het feest te bieden had, tot het filmgebeuren: wat jazz, met een Nina Simone, wier stem in de luidsprekers werd gesmoord, een tekenfilm, de dunne en de dikke; Sexy Remy ontvlood ik (Beunder niet, hetgeen hem op twee los latende vullingen kwam te staan). En verder? Een run langs de stands, waarbij geen marktgeschreeuw me tot dralen en drentelen noopte - dat is het aardige van die stands, vind ik: als je komt ben je welkom, wil je weg: wie houdt je tegen?

Heb ik iets gemist?

Jawel. De antitok. Of niet soms? Van der Ende, toch een nederlandist als u het mij vraagt, ontkende onder relativerende gebaren met hand, en in weerwil van het welwillend omlokte hoofd, de zin van de antitok, waarvan mijn beste leerlingen, (Havo, het is waar) getuigden dat ze het met plezier en inzicht genoten hadden. Hoewel ik dus het hele geval niet gezien had - ik ben ten slotte ook een soort nederlandist - liet ik me er toch niet van weerhouden Karel van der Heiden te vertellen, dat het hier ging om de bevrediging van orale driften. Achteraf betwijfel ik dat toch: ging het alleen daarom dan had de voorstelling 'Tok' moeten heten, nietwaar? Nou, dan lijkt dít stukje daar heel wat meer op.

Getroffen werd ik door de sfeer die hier was; ik zal uiteraard niet van landerigheid of verveling spreken - er was iets anders aan de hand, als ik dit feest vergelijk met wat ik, gekleurd door het jeugdsentiment dat mijn leeftijdgenoten nu eenmaal aanleeft, ken. Het is de staat van collectieve emotionaliteit die je overal aantrof: weinig eenlingen, veel samenklontering, soms hele klassen die niet uit elkaar waren te slaan. Het verschil met de school van vroeger en met deze is, geloof ik, dat die eerste school een school was in de etymologische betekenis van het woord, terwijl ons type school een verzameling is, een optelsom van klassen.

In duister gehuld

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, no. 14 - Sprokkelmaand/72

Nog even terug naar Nelli's staalpillen, [1](#) waarvan De Wolf me zei dat dit palindroom afkomstig was van Godfried Bomans broer, Rex, een ingenieur, als ik me wel herinner. 'Het is ook geen probleem voor letterkundigen', zei de Wolf; 'het is een wiskundig probleem'. Ik ga het geloven, in weerwil van Elburg. Maar dan toch vooral omdat het een wiskundeleraar is - Van der Garde - die me uit de duisterheden van de industrie haalde, met drie variaties:

Twee spandoekteksten:

'Industrie komt. Duin ister geweest'

'Industrie: druiſt in tegen het gezond verſtand'

En een eco(theo)logiſch antigram: 'E. Tuinier, D.S.'

NOOT

1. Zie [Memoriaal \[2\]](#). 🌱

Memoriaal

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, Extranummer, Louwmaand/72

Kentering

Het tijdschrift *Kentering* [1](#) onder leiding van Wim Hazeu - ik zeg maar leiding; want wat bedoelt men in het letterkundig tijdschriftwezen nog met *redactie*? - komt dit najaar uit met een nummer speciaal gewijd aan het onderwijs in de Nederlandse taal op middelbare scholen. Wie in dit opzicht met een vraagteken rondloopt op school, moet het najaar maar es goed alle kiosken afstropen, want soms ligt *Kentering* daar. Men kan natuurlijk ook even naar Nijgh en Van Ditmar schrijven, Badhuisweg; het lijkt me overigens wel iets voor de leeszaal.

In aansluiting op bovenstaand bericht: Frans van der Horst is bereid in de *Gele Vellen* ook iets over het onderwijs in onze taal te schrijven, mits het hem gevraagd wordt door een aantal collega's. 'Vijf minstens' zei hij. Wie maakt de intekenlijst? Graag in viervoud.

Discussie

Vaak ben ik getuige van discussies over school en de gang van zaken daar. Konings, die altijd heel opmerkelijke ideeën heeft, vroeg ik es ze op schrift te stellen. 'Dat kan ik niet', zei hij, 'ik kan erover praten'. Een met hem afgesproken bandrecorderinterview ging de mist in - althans het is er tot nu toe niet van gekomen. Zo blijft de discussie een spel met woorden, tot de schoolzoemer gaat.

Maar wat is opgeschreven, is in ieder geval niet verzwegen. Leo Bakker schreef een stuk dat vat op zich geeft, waar je iets mee kunt doen. En alleen zo komen we waar we wezen willen. Bij de waarheid. De naakte. De kaalhoofdige waarheid. [2](#)

NOTEN

1. Cornets de Groot publiceerde van 1965 tot 1973 regelmatig in dit tijdschrift, maar niet in het bedoelde nummer. ▲
2. Geciteerd uit Luceberts gedicht *de amsterdamse school*, in: *Verzamelde gedichten*, Amsterdam, 2002, p. 150. ▲

Memoriaal

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, [geen nummeraanduiding]

Door de haast waarmee opeens dit nummer van de *Gele Vellen* de deur uit moet, beperk ik me hier maar tot het doen van de mededeling dat heel wat kopij die mij van collega's gewerd, moet blijven liggen tot een volgende keer. Het ziet er niet naar uit dat dat lang zal duren: de ijver waarmee men zich, nu de winter voorbij is, op pen en papier werpt, is op dit papier niet te beschrijven, zeker niet met mijn pen. En dan te bedenken, dat er plannen bestaan, die iedereen ertoe zullen verleiden hun zegje te zeggen...

De *Gele vellen* zullen nu in versneld tempo van de stencilmachine rollen en in de kastjes verdwijnen.

In afwachting daarvan

CN

Memoriaal

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, Lentemaand nr 16

Van dag tot dag van letter naar letter 1

28/2

Na school rijdt M me naar huis. Waarover te handelen met hem? Gebreken mijnerzijds schakelen sport, tv en auto als gespreksstof uit. School dus. Herinner me P's kweeste naar de kinderlijke motivatie. Wat is het probleem? Ofwel: ze weten niet wat ze willen, ofwel ze weten wat ze niet willen.

M.i. het laatste: geen onderwijs dat niet beantwoordt aan de belangstelling of aan doeleinden op korte termijn. Men kiest niet. Men doet wat men kan, ook al is het wiskunde of Frans. M vertel ik iets over de SWEM - stichting werkverschaffing experimentele maatschappij, - opvangcentrum voor het langharig werkschuw tuig, dat zoals iedereen weet uit alle lagen van de bevolking afkomstig is. De SWEM verschaft werk aan intellectuele virginalisten, maar ook aan jongens met havo of vwo: mensen die tussen opleiding en maatschappij geen brug vonden, die werden doodgepraat met verhalen over streven, hard werken en geld verdienen, terwijl de werkelijkheid is, dat je in Nederland niet eens kunt doodgaan van de honger, ook al zou je het wensen. Voor sommigen is het voldoende papier te prikken, onkruid te wieden, plantsoenen te onderhouden in dienst van de gemeentereiniging, via de SWEM. Wat trekt deze jongelui? De betaling? (dit is, haha, een grapje). De vrije tijd? De onafhankelijkheid? Het werk buiten? De SWEM, zoals de naam zegt, heeft ideële bedoelingen: wat ze trekt is de 'romantiek' van deze eeuw, de milieureiniging. Zulk werk moest je fatsoenlijk betalen; wanneer we gewoon werk kunnen zien als iets respektabels, komen er ook geen leerlingen om misplaatste redenen op school.

29/2

Onze cultuur is niet langer normatief, maar creatief. In tegenstelling met de school. Buiten school en de gevestigde maatschappij bestaat een alternatieve levensstijl die aantrekkelijk is voor wie niet een conventionele carrière zoekt.

Men moet daarom niet de normen afschaffen, maar inzien dat er maar één norm geldt, cultureel beschouwd: de verandering. Dít norm is beslissend voor alle andere. Ze is de leidster voor al wie constructief wil blijven werken in een milieu dat tot destructie verleidt, de leidster voor al wat zich werkelijk vernieuwen wil.

Ervaring is dan ook niet iets waar je op teert, maar iets dat je elke dag opdoet. En kultuuroverdracht is iets anders dan iemands oorspronkelijke uitingsmogelijkheden verbrijzelen onder normen, die, helaas, onszelf gebukt deden gaan, een leven lang, een hele jeugd.

Vraagt men mij waarom succes niet veel meer betekent dan een kleurloos en gedesimaliseerd leven, dan zou ik het antwoord zoeken in de even algemene als botte weigering mensen te aanvaarden die peinen, suffen; die kritisch, onpraktisch, traag zwijgzaam of welsprekend, schaamteloos of onbeschaamd, lastig maar merkwaardig; die ingevleesde en onpeilbare rariteiten zijn.

Men heeft zijn eigen normen, of men leeft naar die van anderen. Hierover te oordelen is mij niet mogelijk; ik stem voor het eerste, maar misschien alleen maar omdat ik voor het laatste ongeschikt lijk.

3/3

De opera van 3 havo c! Een tekst die stijf staat van lulligheid. Toch: niet het gevoel dat het fout ging. Met S aan de muziek gewerkt: de soli voor hem en de solisten, het koor voor mij en de rest van de klas. Voor mij ook (maar ik weet niets van muziek) de sensatie van te ondervinden hoe moeilijk het begin tot stand kwam bij mijn componist en zijn assistente - en hoe 'vanzelf' een lied zich volzingt, als die eerste maat er maar staat. Zo moest je ook kunnen werken met tekenleraren, wiskunde- (Dèr Mouw, Verschuur!) en talenmensen. Ik moet er maar niet aan denken welke 'John O' Mill'-pohesie er schuil gaat in de rode strepen van Van Den Broek, Grootsholten, e.a.! Als het waar is dat iedere fout zijn goede gevolgen heeft, waarom trekken we die gevolgen dan niet, in de hoop op beter voor de eigen en de vreemde taal?

Iedere maand publiceert *Soma* een feuilleton essay onder de titel 'Intieme optiek'. [2](#) Is de auteur ervan daarom een voyeur?

Vernederlands het begrip op het gemakkelijk haalbare niveau van een doortrapte leenvertaling - zoals Fens deed in *De Volkskrant* van gisteren - dan krijg je 'Essayist voor het sleutelgat'. [3](#) Gelukkig maar dat Fens er nog aan toevoegt, dat opgemelde essayist zijn lezers uitdaagt tot 'kritiek op een bepaalde leeshouding'. Deze regels zijn dan ook, in overeenstemming met die uitdaging, als een kleine antikritiek bedoeld.

8/3

Vanwaar de behoefte bepaalde taal te bevrijden door vergroving van het begrip? 'Voyeur' voor 'iemand die zijn optiek intimiseert' is een dysfemisme (een stijlfiguur die op geen enkele school onderwezen wordt - merkwaardig genoeg). Nagenoeg alle 'moderne' dysfemismen horen thuis in de seksuele sfeer. Is dat 'progressief'? Maar hoe komt het dan dat die taal onze ontvankelijkheid voor de meest subtiele aandoeningen frustreert? Intimiderende taal - geschikt om massa's te bedwingen - en dus ongeschikt voor mij.

Verwacht overigens ook niet al te veel fraais van de eufemismen. Wat te denken van arbeidsreserve, bejaarde? Daar spreekt een regentenmentaliteit uit die woorden! Vergelijk met elkaar 'een domme leerling' en 'een langzame'. Welke betekenissen worden door het eufemisme afgeschermd? En wie wordt er bedot? Het kind; zijn ouders; zijn leermeesters; de gemeenschap. De 'langzame leerling': aanvang en uitkomst van established zelfbedrog.

Wil men werkelijk iets doen aan 'normvervalsing', dan moet men beginnen met dit soort taal te herzien: niet alles wat vergroot of verzacht is met de realiteit in overeenstemming.

Observeren is iets anders dan 'visie'; het is een kwestie van optiek. Neem de Havo, de *visie* erop.

Neem een Havo-leerling van een Mavo/Havo-school: hij is een plusvariant van de soort.

Neem er een van een school als de onze: hij is een minvariant.

Waarom?

De vraag wordt niet beantwoord door hem die er uit ziet zoals hij schrijft: warrig, - wat iets anders is dan verward:

CN

NOTEN

1. Vergelijk de titel van het essay [Van letter tot letter](#) uit *De open ruimte*, over de dichtkunst van Lucebert. 🌲
2. In 1973 werden deze artikelen onder dezelfde titel gebundeld door Nijgh & Van Ditmar, zie [Intieme optiek](#). Cornets de Groot werkte vanaf nr. 7 (okt-nov 1970) tot aan het laatste (nr. 24-25, juni-juli 1972) mee aan *Soma*. 🌲
3. Een recensie van Cornets de Groot's bundel *Contraterrein*. 🌲

Luim? Ernst? Prijsvraag!

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, Lentemaand nr 16

In de komende week zult U in Uw postbus een stencil aantreffen met daarop het verzoek drie serieuze stellingen en één niet-serieuze stelling (fopselling) te formuleren. Van de drie serieuze stellingen moeten er twee betrekking hebben op het onderwijs op het LMC en één op het onderwijs in het algemeen.

Deze stellingen zullen zonder bronvermelding gepubliceerd worden in een extra nummer van de gele vellen.

Op een prijsvraagformulier krijgt U nu de kans op te geven welke stellingen volgens U van wie afkomstig zijn en welke fopstelling U het gemakkelijkst vindt.

Er zijn twee winnaars:

- a. degene die het grootste aantal malen de juiste stellingen aan de juiste man/vrouw toewijst;
- b. degene die het grootst aantal malen de gemakkelijkste fopstelling krijgt toegewezen.

De prijswinnaars kunnen kiezen uit "vijven en zessen" van De Groot en "een kruik jenever" van Bokma. De uitslag is bindend. De jury is van deelname aan onderdeel a. uitgesloten.

Dat - met name t.a.v. onderdeel a. - het een en ander te regelen valt is ook de jury duidelijk. Wij slaan Uw persoonlijke integriteit echter zeer hoog aan. *Dat U moreel tot deelname verplicht bent is voor de hand liggend.*

De jury: B-, C- en EN

Het is waarschijnlijk dat een aantal stellingen een gemeenschappelijke te tendens heeft. Aan dergelijke tendenzen kan misschien op een komende algemene docentenvergadering aandacht besteed worden.

B-, C- en EN

[Geen titel]

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, Lentemaand nr 16

gele vellen
kippevellen
ulevellen

het vel
de velling
vellig
de velheid
de velligheid
de vellerigheid

Je hebt verbrand je velletje (Rie Cramer)
Met vel en vlees hebt gij mij bekleed (Job 10:11)
Je kunt me meer vertellen
Ik de worst en jij de vellen (anoniem)
Een vel met een gat (Samuel Coster)

Iemand de vellen over de oren halen
melk met vellen
een exemplaar in losse vellen
vel van zich afbijten
een vel van een vrouw
Etc.

[Geen titel]

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, Lentemaand nr 16

Van JA kreeg ik knipsels de nieuwe spelling betreffende ter inzage. Ik neem een gedeelte over: nieuwe spelling bastaardwoorden:

'Wat verandert er nu wel en wat niet? Wat betreft de klinkers beveelt de commissie aan: ae wordt e, bv. praeses wordt nu geschreven: prezes. Maar Kollegae blijft hetzelfde. Au wordt niet veranderd, dus auto. Maar wel Sjofeur. Het teken é wordt ee aan het einde van een woord: kafee. Eau wordt o: buro, kado, nivo en odeklonje. Diner en souper gaan worden dinee en soepee. De eu van bv. eufemisme wordt gehandhaafd; de y wordt in zeer veel gevallen i, zoals in hiasint, higiëne. Oi in coiffeur en toilet blijft weer onveranderd. De ou, uitgesproken als oe wordt geschreven als oe: doeane, roete. De u, uitgesproken als uu, wordt ook uu: buuste, luukse (luxe), stuukwerk, truuk. Het woord etui moet worden etwie. Wat betreft de c (ook in combinaties als cc, cq, cch en ch) zet de commissie de vernederlandsing consequent door. De wijzigingen van de c in combinaties hebben bv. geleid tot de volgende schrijfwijze: insident, sent, sitroen, vermiselli, piknik, aksent, sukses, marsjeert, sjapiter, sjiek, sjimpansee en sjokola. Christelijk kan afhankelijk van de uitspraak of met een ch of met een k worden gespeld. Dus ook Christus of Kristus.

De s die alleen als z wordt uitgesproken, moeten we met een z spellen: improvisatie, precisie, analize, prezident, filozofie. De h uit th wordt geschrap: tee. Ook de x verdwijnt, - we krijgen dan ook behalve eksamen en taks: ksonofobie, ksilofoon, tekstiel en paradoks. Maar ex-minister blijft. Voortaan wordt het ook: ekselentie en ekskuseren.

Yoghurt wordt jochert'.

Memoriaal

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, grasmaand 1972 nr 17

De stellingen [1](#) beginnen langzamerhand binnen te druppelen. Er zijn - en wie had dat kunnen voorzien? - collega's die aan een formulier voor hun vele stellingen niet genoeg hebben. Die zijn er volop. Dus wie niet toekomt, geeft maar gil - bij BN, CN of EN.

We moeten natuurlijk wel een sluitingsdatum hebben; laten we afspreken dat dat de 21e april zal zijn. Het werk van de jury komt dan in het teken van de stier te staan, en dat is, zoals iedereen weet, uitermate gunstig.

---o0o---

Godsdienstproefwerken hebben wel degelijk zin. Van Van Vliet kreeg uw redakteur het volgende onder ogen:

Vraag: Heeft de Kerk nog een functie op het gebied van kunst en maatschappelijk werk?

Antwoord: Ik zie de artistieke functie van de kerk steeds onbelangrijker worden. Vroeger was er al bv. de padvinderij, terwijl deze nu nog maar op verschillende plaatsen voorkomt. Iedere voetbalploeg had vroeger een geestelijk adviseur terwijl dit nu een zeldzaamheid geworden is. Ik voorzie dat in de toekomst de artistieke functie van de Kerk nihil is.

Zo zie je maar.

Het proefwerk vind ik vooral ook daarom zo mooi, omdat de leraar als commentaar onder het hele werk schreef:

'Je beoordeelt voor en tegen van de pil. Kijk nog eens naar de opgave'.

Ik bedoel maar!

---o0o---

Taal: het museum van het denken.

Opnieuw is JA die me verblijdt met een verzameling fraaiigheden uit het Nederlands. [2](#) Ik laat ze hier volgen: ze zijn afkomstig uit *Onze Taal*; de auteur is P.L. Swart.

Een arrestant - overblijfsel van een arreslee

IJspiek - zeer koude gulden

breipatroon - Eigenaar van een wolwinkel

heidin - vrouw van een heier

krukas - restant van een gecremeerde mislukkeling

leswagen - vrachtauto, gevuld met dranken

rekstok - tak van rubberboom

Po-vlakte - ruimte tussen vloer en bed

IJshockey - hut van een eskimo

Cowboy - jongen, verzot op snoepen

kreupelhout - wandelstok die zijn beste tijd gehad heeft

volledigheid - gevuld met niets
onderonsje - minder dan honderd gram
evenmin - een héél, héél korte vrijage
erfgooier - iemand die niemand op zijn grondgebied duldt
hoofdkraan - druppelende neus
slavenleven - Oosturopees lawaai

NOTEN

1. Zie [Luim? Ernst? Prijsvraag!](#) 🏰
2. Zie [In duister gehuld.](#) 🏰

De zwijgende meerderheid.

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

Informatief Bulletin, bloeimaand 18

LH VM SG PA

en VL GL VN BA PS SM BR MQ NI KR BK GS LD SL ZV ZL HA JG LB PE CA en
NH HM PT BS WA VE WB HE OY DU CA HT OD VD VR NU LE WE RW KO SR HS en
JB SC BE BO GR VB JR en RE

Terwille van u allen heeft de jury aan wie u uw stellingen [1](#) openbaar zoudt maken, besloten
de sluitingsdatum te verleggen tot

27 MEI

zodat u uw vakantie in gepaste ernst kunt doorbrengen.

mede namens BN & EN:

CN

NOOT

1. Zie [Luim? Ernst? Prijsvraag!](#) 🟩

Wisseling van de wacht

R.A. Cornets de Groot

Lodewijk Makeblijde College

***Informatief Bulletin*, bloemaand 18**

Wat hield ik over van het *Informatief Bulletin*, volgeschreven door u en mij? Een prop gele vellen, weggestopt in mijn bureau, in de ladenkast daar vlak bij, verdrukt tussen stapels boeken, schriften, mappen: mijn huishouden (de moeder de vrouw staat hier wel buiten) is onbeschrijfelijk! Er is zo weinig voor nodig: iets van nalatigheid, een tikkeltje onachtzaamheid, een licht gevoel - ik beken het ongaarne - van machteloosheid, en stiekem komt de stof die duurzamer is dan het beste metaal terecht waar ze thuis hoort: in de prullemand. Het is niet dat ik neerkijk op uw werk voor en uw aandeel in ons I.B.; nog minder dat ik neerkijken zou op mijn eigen inbreng aan dezelve, waar deze, immers, ten andere, een inbreng ten gevolge heeft vanwege een taakuur.

Nee! Mijn vergeetachtigheid is, zoals Freud het uitdrukt, begründet durch ein Unlustmotiv'. Iets vergeten is raadselachtiger dan zich iets herinneren, vind ik, omdat men zich nooit zal kunnen herinneren, waarom men iets vergat. Een Unlustmotiv is niettemin zomaar aan te voeren.

Ik zie mezelf weer zitten, achter de tikmachine; het is nog niet zo laat. Met een laf drankje tracht je de nuchterheid op te brengen om het moederstencil te bevruchten. Op tegenstrijdige wijze voel je je lichtelijk geërotiseerd door de aanblik - hoe maagdelijk! - van al die witte blankheid. Je denkt: 'Het lukt wel vandaag',- maar in ernst: hoe hoû je, bij deze geladenheid ener papieren liefde, je emotionaliteit in toom?

Helaas, het *I.B.* is mij geen moeder geweest; geen maagd ook, stel je voor. 'Voor de meest biedende mijn dame is veil', zei Slauerhoff, en ik citeer hem graag, zijn woorden betreffend op de trouweloze die ik een jaar lang, niet zonder liefde, niet zonder naijver, van mij heen zag gaan - naar u.

Het is duidelijk dat Willem van den Ende het meest te bieden heeft: aan u, en dus ook aan mij. Weshalve ik mijn dame in alle vertrouwen aan zijn zorgen overlaat, met ingang van het nieuwe kursusjaar.